...arina plaćena u gotovu

...5 Lipanj 1940 God. V

...isijska Biblioteka

M I S I J S K A B I B L I O T E K A
Dvomjesečnik za pouku i prosvjetu
Izlazi svakog drugog mjeseca. Pretplata 6 din godišnje

Broj 3 | Zagreb, lipanj | God. V

TSING

Priredio o. Ivan Sis D. I.

Gospodin Vang bijaše bogat trgovac u gradu Čang-ming,fu. Taj grad leži u širokoj, plodnoj ravnici 400 km južno od Pekinga. Sam grad broji 50.000 stanovnika. U njemu cvate napose trgovina. Živi trgovački promet potpomaže rijeka Veiho. Ova dijeli grad na dvije nejednake česti. Veći dio grada leži na lijevoj obali te rijeke, koja hiti brzim tokom prema Carskome prokopu te stignuvši u Pečilski zaliv miješa se sa Žutim morem, koje Kinezi Hoang-hai zovu.

Na rijeci samoj, osobito u čangminskom pristaništu, vlada neobično živa vreva. Tu vrvi od čamaca i parobroda, iz kojih se prekomorska roba istovaruje, a utovaruju domaći proizvodi: svila, fine tkanine i osobito riža, koja u tamošnjoj ravnici izvanredno uspijeva, jer je natapaju bezbrojni prokopi. Na rijeci Veiho plivaju i umjetni mali vrtovi načinjeni od jakih bambusovih stabala poput splavova. Grad Čang-ming-fu je isprepleten bezbrojnim uskim, krivudastim uličicama bez pločnika. No ima i širih ulica sa lijepim kućama i nekoliko slavoluka, koje grade Kinezi u čast dobrih žena. Među većim zgradama ističu se osobito ukusno nakićene palače viših mandarina.

Nad gradom strše mnogobrojni tornjevi i pagode, sa kojih se cere leteći zmajevi, gušteri i čudnovate ptice kao nakit, koji ne manjka ni na krasnim kućama bogatih Kineza.

Kuća veletrgovca Vanga nalazila se u jednoj od glavnih ulica, iz koje se razlijegao neprestani štropot brojnih

prolaznika i svake vrste kola. Vlasnik kuće bijaše poduzetan čovjek, trgovac dušom i tijelom kao što je većina Kineza. Njega poznavahu ne samo građani poradi odlične vrste robe nego i veletrgovci po čitavome svijetu.

Golema njegova skladišta bijahu vazda puna raznovrsne robe. Ovu izvrsnu robu nabavljaše Vang iz okolnih sela i gradića pa i iz udaljenije pokrajine Hanana te je parobrodima razašiljaše u sjeveroistočne krajeve osobito u velegradove: Čung-kia-kon, Peking, Tien-tsin te u prekomorske zemlje čitavoga svijeta.

Trgovina gospodina Vanga uz pomoć njegova najstarijega sina odlično je napredovala, a s njome i njegova sreća i zadovoljstvo u obitelji. Vrlo spretna i dobra njegova žena rodi mu troje djece, od kojih se najmlađi dječak zvao Tsing-junu, vrlo milo dijete, okrugla lica, crne kose i sivih očiju, a bijaše vrlo poslušan. Već toga radi, što bijaše najmlađi, postane ljubimcem roditelja.

Premda obitelj gospodina Vanga bijaše poganska, budistička, on sam bijaše protestant. Trgujući upozna se naime sa protestantima i njihovim misionarima te se dade pokrstiti. No osobito revnim protestantom nije nikada postao. Već iza primljenog krštenja dolazio bi na protestantsko bogoslužje vrlo neuredno, kasnije sve rjeđe, dok napokon nije posve izostao. Kad mu protestanti spočitnuše taj njegov nehaj, reče im sasvim otvoreno: »Ne osjećam se u vašoj crkvi nikako kao u kući Božjoj, a što tamo čujem i vidim, nimalo me ne privlači, a još manje zadovoljava. Toga radi ostajem radije kod kuće i čitam nešto iz biblije.« — A to je gospodin Vang doista i činio, kadgod bi obavio svoje trgovačke poslove. No da nije mnogo mario, a još manje revnovao za protestantizam, dokazuje i činjenica, što je njegova obitelj ostala i nadalje vjerna budizmu. Ona štovaše poganske bogove i svoje pređe pohađajući revno budističke pagode.

U gradu Čang-ming-fu postoji također katolička misija s osnovnom i građanskom školom. Do školskih zgrada stajaše i oniska rimokatolička crkva sa vitkim tornjem stršeći iznad četiri krupna stabla, koja stajahu uz četiri ugla tornja. Misijom su ravnali katolički misionari, redovnici sa svojom braćom. Došli su amo iz Francuske na

poticaj glasa Božjega. Domovinu su ostavili samo zato, da na dalekom Istoku u »Carstvu neba« šire pravu prosvjetu, napose da privode bijedne pogane iz sjene smrti k životu, od idolopoklonstva k Bogu.

Misionari, koji prispješe u Čang-ming-fu prije mnogo godina puni svetog žara i sa najplemenitijom nakanom, nijesu badava radili. Tlo, u koje su zaorali prvu brazdu, bijaše doduše tvrdo, no upravo radi toga blagoslovio je Bog njihov neumorni rad. Brojili su već lijepi broj obitelji, koje su se obratile i prigrlile katoličku vjeru, dok je lijepa četa odraslih i djece čekala nestrpljivo na sveti krst. To bijaše doduše šačica vjernika među tolikim hiljadama pogana, ali zato dika i radost dobrih misionara, jer bijaše vjerna, zahvalna i od srca im odana.

Katolički su misionari polagali svu svoju nadu u sretnu budućnost pa su zato najveću brigu uložili u škole. Svake školske godine svršavali su njihovi đaci s najboljim uspjehom od svih kineskih škola toga grada. Isprva su njihovu školu pohađali samo dječaci katoličkih obitelji, no brzo počeše u nju slati svoju djecu i pogani želeći, da im djeca dobiju što bolju naobrazbu. A djeci se u školi katoličkih misionara doista svidjelo. U njoj se osjećahu kao doma. Među njima bijaše i nekoliko dječaka iz bogatih i odličnih obitelji. U školi se nije opažala nikakva osobita razlika između kršćana i pogana, jer su ih njihovi učitelji jednako ljubili. Djeca se pako brzo među sobom upoznala, privikla i vrlo dobro slagala među sobom. Na njihovom lijepo uređenom igralištu bijaše za vrijeme odmora vrlo živo i veselo. Djeca se igrala, šalila, skakala ili se utrkivala tolikom brzinom, da su im mali perčini, isprepleteni crnim svilenim vrpcama, odskakivali.

Gospodin je Vang kao okretan trgovac povezao također sa misionarima trgovačke poslove te ih tako pobliže upoznao. Često puta imao je priliku da vidi i da se uvjeri, kakav život i kakav duh vlada u njihovoj školi. Gospodin Vang se divio gledajući, kako su djeca u njihovoj školi vesela, kako se neprisiljeno ponašaju u nazočnosti svojih učitelja, te bijaše pun hvale o njihovom pristojnom vladanju.

I dogodi se, čega nitko nije očekivao. Gospodin Vang povjeri katoličkim misionarima svoga drugog sina i jednoga od svojih unuka. Oba su dječaka lijepo napredovala u naukama, a izvrsna metoda odgoja misionara blagotvorno je djelovala na njihovo vladanje. Gospodin Vang bijaše vrlo zadovoljan. Poradi toga dozrela je u njemu odluka, da pošalje i svoga najmlađeg sinčića Tsing-junu u školu katoličkih misionara. Tsing-junu navršio je upravo sedmu godinu, te ga sam otac odvede preko rijeke Veiha, da ga upiše u školu i preporuči njezi i zaštiti misionara.

Mališ poče pohađati školu. Već od najnježnije mladosti pokazivaše osobite sposobnosti i darovitost duha te vrlo dobro srce. To bijaše mila dušica, koja je težila za svim, što je lijepo i dobro, poput nježna cvijeta, koji iza vlažne noći otvara svoju čašku jutarnjim sunčanim zrakama. No otkako je pohađao školu, očevidno se počele njegove lijepe sposobnosti duha i srca još bolje razvijati i pokazivati.

Školu je Tsing-junu odmah zavolio, jer je shvatio, kako mu ona otvara pogled u daleki i ogromni svijet, pred kojim je sve, što je dosada svojim sjetilima obuhvatio, iščezavalo kao kap vode pred ogromnim kineskim morem. U školi je isprva počeo sa računstvom, zatim je učio postepeno poznavati temeljne znakove vrlo teškog kineskog pisma. Najradije je slušao, kad bi učitelj počeo pričati lijepe bajke. To bijahu za Tsing-juna najugodniji časovi u školi, kojima bi se vazda najviše veselio. Tada bi napeo oči i uši, što je više mogao, da mu ne izmakne nijedna učiteljeva kretnja ni riječ.

Jednom dotrča iz škole sav razdragan, a očice mu sjale od radosti. »Sin, danas bijaše u školi krasno!« poviče svojoj seki »Zvjezdici« jedva što je unišao u kuću. »Gospodin učitelj nam je danas pripovijedao o patuljcima, znaš, o sasvim malenim ljudima te o njihovom kralju i podzemnom kraljevstvu. Pričao nam je također, kako je jedan patuljak pomogao jednom kraljeviću, da oslobodi neku kneginju iz začaranoga dvorca. Zatim nam je pričao o tuđim narodima i dalekim, vrlo velikim gradovima, u kojima ima tako visokih kuća, da im krovovi sižu do oblaka. Onda o lađama, koje su velike kao najveće kuće

našega grada; rekao je, da su parobrodi na rijeci Veiho prema njima kao maleni čamci. Gospodin je učitelj amo doplovio na jednome takvom gorostasu sve do Tung-haia, u istočnom kineskom moru. Napokon je došlo najljepše i najzanimljivije. Pričao nam je o slonovima, lavovima, tigrovima, leopardima, i kako ih ljudi love, kako im stavljaju zamke, da ih žive uhvate i to tako zanimljivo, da bismo ga bili sve do noći rado slušali. Zato ga vrlo volim, i škola mi se vrlo sviđa, a katkada volim biti radije u školi negoli kod kuće.«

Upravo je Tsing-junu svršio svojim pripovijedanjem, kad ugleda majku, koja je dolazila i potajno slušala njegovo pripovijedanje. Smiješeći se pogleda Tsing-juna u oči te mu reče u šali: »Ne bi li se ti htio onamo preseliti, kad ti se tamo bolje sviđa negoli kod kuće?« — »A zašto ne, mamice? Misliš li, da mi tamo ne bi bilo dobro? Da samo vidiš, koliko ima tamo dječaka! Trebalo bi, da barem jedamput vidiš, kada za vrijeme odmora ili iza svršene obuke izlete iz sviju razreda i trče ravno na igralište. O, kako je tamo onda sve živo i veselo; neki se smiju i plješću od radosti, što su dobili igru, jedni opet viču, da ohrabre igrače, drugi se natječu u trčanju, u skakanju; ne možeš si predstaviti, kako je tamo veselo. A znaš, mamice, mnogi od tih dječaka su kršćani. Ali to nam ništa ne smeta, mi se ipak svi zajedno lijepo igramo. A i gospodin učitelj ne čini razlike između kršćana i nekršćana, on sve jednako voli i vrlo je ljubezan prema svima.«

»To mi se sviđa. A koga najvoliš od svojih drugova?« upita majka.

»Koga? Da ti istinu kažem, ja sve volim. Ali ipak najviše volim Junga. S njime sam najbolji prijatelj. U školi sjedim pokraj njega, a na igralištu se nas dvojica najradije zajedno igramo ili se šećemo te si svašta pripovijedamo. Čini mi se, da je Jung vrlo dobar i mio dječak. Gospodin učitelj ga također vrlo voli.«

»To mi je drago, da si sebi izabrao tako dobrog dječaka za prijatelja,« doda majka. Tsing se malo zamisli, a onda brzo reče: »Njegovi roditelji stanuju sasvim na drugom kraju grada, kod rijeke. Oni su sigurno vrlo siro-

mašni. Jungovo je odijelo, osobito kaputić i šešir, posve izlizano. Ne bismo mu, mamice, mogli katkada nešto pokloniti? Mi imamo svega u obilju. Ipak je to moj najbolji prijatelj!«

Ovako govoraše dobroćudni dječak molećim glasom gledajući pri tom svojim anđeoskim očima u majčino lice, kao da bi htio iz njezinih ustiju izmamiti brzi odgovor: »Zašto ne? Samo zamoli oca, on će tvome Jungu pomoći, čim od tebe dozna, što bi bilo za njega najpotrebnije,« odvrati gospođa Vang i ode, da pripravi djeci malu zakusku.

Jung bijaše dječak jedne siromašne obitelji, ali uza svu svoju siromaštinu neobično bogat duševnim darovima. A jer bijaše prostodušan, tih i iskren, a usto istih godina kao Tsing, ovaj ga odmah izabra za svoga prijatelja. Pa i sam njihov učitelj vrlo se obradova prijateljstvu ovih nevinih dušica. Lijepo su se vladali, pazili u školi, bili marljivi te tako uz svoju darovitost brzo bili ubrojeni među najbolje đake.

Već je prošlo nekoliko mjeseci, otkako je Tsing počeo polaziti školu. Jednoga dana vraćajući se kući nakon svršene obuke opazi, kako ide Jung sa još nekoliko dječaka k onoj ovećoj zgradi sa vitkim tornjem nedaleko škole, kako otvoriše njezina dosta široka vrata te u njoj iščeznuše. Tsing je doduše već znao, da je ona zgrada »miao« ili, kako je drugi zvali, »še-dze-ce« to jest pagoda križa, katolička crkva, ali još nikada nije u nju zavirio. Svi pak dječaci, koji su u crkvu unišli, ukoliko je mogao razabrati i ukoliko ih je poznavao, bijahu katolici.

»Kako to tamo izgleda? A što tamo rade ti dječaci?« pomisli i zastane. I uprvši svoje nevine očice u crkvu malo da se nije u djetinjoj radoznalosti vratio, da dozna, što tamo radi Jung s ostalim dječacima. Ipak se nije odvažio. — »Možda bi me otjerali, kad bih se usudio unići. Nijesam katolik,« pomisli i nastavi put kući. Ali misli i čežnja, da vidi nutrinu crkve, nije ga ostavljala.

»Sutra ću zamoliti Junga, da me povede sa sobom u crkvu,« odluči putem. »On će sigurno moju želju ispuniti. Voli me i još mi nikada nije ništa uskratio. Da, sutra ću ga zamoliti . . .«

Kod kuće ga dočekala dobra mamica sa smiješkom na licu te ga poljubi u čelo. Odmah mu donese u šarenoj porculanskoj šalici čaja, a na tanjuru omiljele »bami« rezance od rižnog brašna izmiješane komadićima šunke, raka i ribe sa raznim začinima; sve to brzo iščeznu u njegovom gladnom želucu. Pri tom pripovijedaše Tsing svojoj dobroj mamici, što je toga dana doživio na putu u školu, i što su učili. Pojevši još nešto voća eto ga s nekoliko skokova na dvorištu. Obišavši ogromna skladišta otvori vratašca od vrta, koji se je dizao iza skladišta do znatne visine. Ovamo uđe mali Tsing-jun, da se malo odmori.

U vrtu bijaše vrlo ugodno. Osim slaba šuma i štropota iz grada vladala je ovdje potpuna tišina. Ruže i drugo cvijeće širilo je po cijelome vrtu ugodan miris. Na stablima su već dozrijevale zlatne jabuke i druge vrste voća, a u krošnjama raznolikog drveća pjevale su ptice svoje prirodne melodije.

U ugodnoj vrtnoj tišini zaokupljaše bez prestanka njegovu djetinju maštu crkvica. Mašta mu je slikala njezinu nutrinu prema onom, što je viđao u gradskim pagodama. No već sama vanjština crkvice bijaše posve drukčija, pa mu zato neki tajanstveni glas govoraše: »Ne, ne! Tako nutrina crkve ne izgleda; tamo je sasvim drugačije nego u našim pagodama. Ali kako?« To bijaše teško pitanje, na koje si nije znao odgovoriti. Njegovom je dušom provejavalo nešto tajanstveno. A ta se tajanstvenost to više u njemu povećavala, što je više o tome razmišljao, zašto Jung, njegov prijatelj, ide sa svojim drugovima svaki dan u tu crkvu.

»Tsing-junu! Tsing-junu!« začu odjednom svoje ime. Po nježnom glasu odmah je prepoznao svoju seku Sin-Sin, koja je dotrčala u vrt, da ga traži. »Tsing-junu! Mama me je poslala po te, da ideš odmah kući. Večera je već pripravljena, čekamo samo na tebe. I otac je već kod kuće i pita za tebe. Šta tu radiš?« — Tako je otprilike ćeretala »Zvjezdica«, kad je konačno našla brata. Dječak se trznu kao iza sna pa tek sada opazi, da se je već suton nadvio nad pokrajinom.

Obadvoje se uhvati za ručice i potrča kući. Poslije večere popije dječak vrući čaj te legne s mišlju, koja ga je danas toliko zaokupljala.

U noći je dječak sanjao čudnovat, prelijepi san. Sanjao je, da se nalazi u prekrasnoj dvorani, kakve dosada još vidio nije. Dvorana bijaše veličanstvena i divno ukrašena. Preugodan miomiris prelijevao se njome, i milozvuci nepoznate pjesme ozvanjali su tako dražesno, kao da dolaze s drugog svijeta. Čarobna je svjetlost obasjavala dvoranu dolazeći s uzvišenog mjesta kao s prijestolja, na kojemu stajaše prekrasna gospoja kao neka moćna kraljica slavnog carstva iz nepoznatih dalekih krajeva. Bila je odjevena u prekrasno, dragocjeno odijelo posuto zvijezdama, a na glavi joj je sjala zlatna kruna urešena dragim kamenjem. To bijaše uzvišena pojava neviđene krasote. Ljupko se smiješeći dječaku uprla je u nj svoje mile oči pune nježne ljubavi te prozbori: »Tsing -junu, dođi k meni!« Srdašce se dječakovo rastapalo neizrecivom srećom i nikad nenaslućivanom milinom. »Već sam se pripravio,« pripovijedao je poslije dječak, »da potrčim i da poletim kraljici, ali sam se upravo u tom času probudio. Čarobna pojava iščeznu. A kad otvorih oči, padale su već zrake jutarnjeg sunca u moju sobicu... Ah, to bijaše prekrasan san! Ovako još nikad nijesam sanjao. Šteta, što sam se probudio!« uzdahnu dječak.

»A tko bijaše ona uzvišena, krasna i tako mila gospoja, koja me je k sebi zvala?« pitaše Tsing sama sebe. Iznova zatvori svoje očice u nadi, da će tu krasnu gospoju još jedamput ugledati i čuti njezin milozvučni glas, koji mu je još sada zvučio u ušima kao neka nebeska glazba. No uzalud je čekao. Prekrasni i neviđeni san nije mu se htio povratiti. Dugo je još Tsing-junu razmišljao ležeći u krevetu. Napokon skoči, brzo obuče svoje slikovite i vrlo široke hlače te se počne umivati. Majka ga je već čekala sa dobrim zajutarkom. No kako li se začudi, kad ugleda svoga ljubimca tako šutljiva, gdje je inače ujutro vazda bio nasmijan i razgovorljiv.

»Što ti je Tsing-junu?« upita ga majka. »Nijesi li možda bolestan? Jesi li slabo spavao?« — »O ne, mamice, ništa mi nije. Izvrsno sam spavao i sanjao nešto vrlo lijepo. To bijaše, mamice, prekrasan san.« To reče i poleti na vrata te skokom na ulicu, a da ga majka nije mogla ni da upita, o čemu je sanjao. Tsing-junu trčaše brzo mostom, što vodi preko rijeke Veiha; upravo je po njoj plivalo mnogo čamaca i tovarnih parobroda. Došavši na drugu stranu rijeke opazi, kako više manjih skupina većih i malih đaka brza u školu.

Prije bi običavao već izdaleka mahati rukom svojim drugovima, veselo ih pozdravljao dovikujući im, neka ga pričekaju — a danas je koracao zamišljen, pognute glave ne mareći ni za koga. U njegovoj se glavici križale samo misli o krasnom noćašnjem snu. Tek kad mu se je pojavio tornjić katoličke crkve u zelenilu stabala obasjan sunčanim jutarnjim zrakama, razabrao se je malo iz svojih ugodnih misli.

Stupivši u razred sve je vrvjelo kao u košnici. Neki od đaka stajahu u skupinama živo pričajući, što su na putu u školu vidjeli i doživjeli, drugi se opet među sobom nadvikivali opetujući svoje zadaće, kako je u Kini običaj. Tsing-junu bijaše danas prva briga, da potraži svoga najmilijeg prijatelja Junga. Htio ga je naime zamoliti, kako je prošloga dana odlučio, da mu pokaže nutrinu crkve.

Kako bi rado bio povjerio Jungu svoj krasni san, koji je zasada čuvao u svome srcu kao veliku, svetu tajnu!... Ali se nije mogao na to nikako odlučiti.

Tek drugoga dana otkrije Jungu svoju veliku želju.

»Jung,« reče mu ujutro pred školskom zgradom, kad su se susreli, »hoću da te za nešto zamolim. Hoćeš li mi ispuniti želju?« — »Pa to se razumije, samo ako budem mogao. A što bi ti htio?« — »Vidio sam jučer i prekjučer, da si pošao nakon škole sa još nekoliko dječaka u vaš miao (crkvu). O, da znadeš, koliko bih rado vidio, kako to u toj vašoj crkvi izgleda! Smijem li malo u nju zaviriti? Bi li me ti uzeo sa sobom, šta?« razglabaše i moljaše bojažljivo Tsing-junu.

O svome snu je zasada šutio, jer bijaše odviše lijep; pa tko zna, što bi mu Jung na nj odgovorio.

»A zašto ne? Vrlo rado!« odvrati odrešito Jung na njegovu plašljivu prošnju te se od srca obradova čuvši njegovu neočekivanu želju. Jung se već dugo vremena

moljaše dnevno vrlo srdačno, da bi Tsing-junu postao katolikom. — »Najbolje će biti, ako pričekamo dok se obuka svrši,« reče Jung svome prijatelju sav blažen i zadovoljno se smiješeći. »Barem ćemo imati više vremena. Ja ću te sam tamo povesti te ću ti vrlo rado sve pokazati i protumačiti.«

Tsing-junu bijaše presretan. Jedva je dočekao, da se škola svrši. Pa i gospodin je učitelj bio danas s njime nekako nezadovoljan; danas ga je prvi puta morao opomenuti, da bude pažljiviji.

Jedva što je školsko zvono zazvonilo i najavilo svršetak obuke, istrča Tsing brzo sa Jungom napolje, te se odmah uputiše prema crkvi. Tsing je koracao s nekim strahom predmnijevajući nešto veliko i neobično. No ujedno se je rastapao od radosti videći, da će se sada njegova želja ispuniti. Malne na svakom koraku sklopi svoje male, nevine vjeđe, da si nanovo predstavi svoj prošli, krasni san. U šutnji dođoše konačno do crkvenih vrata. Jung uhvati za kvaku i otvori. Uniđu. Misijska crkva u tom mjestu nije doduše veličanstvena zgrada, ali nije ni tako siromašna, kakve se viđaju na misijskim postajama. To bijaše prostrana crkva sa svodovima i nekoliko jednostavnih oltara i dva reda klupa.

Pred glavnim oltarom treptjelo je kroz crvenu staklenu svjetiljku vječno svijetlo kao krasan rubin. Na podu je već klečalo u pobožnoj molitvi nekoliko revnih dječaka. Jung pade na koljena. Tsing osta do njega stojeći. Bijaše razdragan nekom nepoznatom atmosferom, u koju je sada prvi puta unišao.

U prvi mah preleti Tsing očima crkveni prostor. To bijaše sasvim drugačije nego u njihovim pagodama! Zatim mu zapnu oči o glavni oltar, od kojega se nije mogao otrgnuti. Nije gledao ni desno ni lijevo, kao da je sve drugo iščeznulo. Njega je sada zanimao samo glavni oltar. Prometraše ga nepomično, a da nije ni opazio, kako su dječaci, što klečahu pred oltarom u pobožnoj molitvi, već ustali te otišli iz crkve. Odjednom, kao da ga neka nevidljiva sila povukla, potrči između klupa ravno pred glavni oltar i stade kao u nekom nadnaravnom ushićenju. Kad to opazi Jung, pođe polako za njim, stane korak iza

njega te opet klekne. Tsing-junu stajaše dugo nepomično promatrajući oltar. Konačno se prene te opazi Junga, gdje kleči iza njega. Tihim glasom, u kojem se odrazivala čežnja i neko sveto ushićenje, upita Junga: »Tko je tamo na oltaru, ona krasna, uzvišena gospoja?« — »To je naša nebeska Gospa,« odvrati Jung, kojemu od radosti i ljubavi zasja oko, te doda: »To je naša uzvišena Majka, Kraljica neba i zemlje.«

Nad oltarom iza svetohraništa lebdio je naime u oblacima umjetnički isklesan kip Blažene Gospe sa krasnim, nebeskim licem, u kojemu se odrazivala punina dobrote i ljubavi. Činilo se, kao da je njezino milo i nježno oko počivalo na ova dva dječaka. Glava, koju je obasjavala nebeska svjetlost, nosila je sjajnu krunu ukrašenu dragim kamenjem i biserjem. Dragocjeno odijelo izvezeno zlatnim zvijezdama resilo je nebesku Gospu. Plavi plašt obrubljen drobnim, zlatnim ljiljanima spuštao joj se s ramena, a do nogu, kao da su joj izrasle dvije prekrasne ruže. U desnici držaše bogato ukrašeno žezlo, a na lijevoj ruci počivalo joj je premilo Djetešce ljupko se smiješeći sa raskriljenim ručicama, kao da hoće svakoga k sebi privinuti. Dragocjena mala kruna resila je njegovu glavicu okruženu nebeskim sjajem.

»Nebeska Gospa — Majka — Kraljica neba i zemlje,« šaputao je mali Tsing Jungove riječi. On nije doduše shvatio značenje tih riječi, ali je zato to većim poštovanjem promatrao krasno i milo njezino lice.

»Djevica Marija se zove,« nastavi Jung u tumačenju svome malom prijatelju. »To je Majka Božja. Mi je štujemo i njoj se molimo, jer je njezin zagovor moćan kod Boga. Ona nam može sve isprositi, jer joj Gospodin Bog usliša svaku molbu i ništa joj ne uskrati. A to malo Djetešce, što počiva na njezinoj lijevoj ruci, to je mali Isus, njezin i ujedno Božji Sin. On je ostavio nebo, sišao na zemlju i postao čovjekom. U Betlehemu, u svetoj zemlji, daleko odavle na zapadu, rodio se u hladnoj noći, da nas otkupi i da nas onda iza smrti uzme k sebi u lijepi raj; tamo je neizrecivo krasno, tamo stanuje sam Bog. Mi ćemo ga tamo gledati u njegovoj neizmjernoj slavi i u njegovom veličanstvu. Tamo u nebu ćemo vidjeti i Mariju,

ali živu i mnogo ljepšu i krasniju, negoli je vidiš ovdje na oltaru. Ovo je samo njezina slaba slika. Ona živi u nebu, gdje joj služe anđeli i nebeski duhovi.« — Ovako otprilike pripovijedaše Jung svome prijatelju Tsing-junu, koji s nekim duševnim gladom gutaše svaku njegovu riječ. A jer nije svega razumio, zato ga je u govoru često prekidao te ga za ovo ili ono iznova pitao. No Jungu to nije dosadilo nego mu je vrlo rado odgovarao i tumačio i bijaše sav sretan, što mu se danas pružila tako lijepa prilika, da može pričati o Bl. Gospi i o Isusu.

Ova Jungova uslužnost potakla je Tsing-juna, da svome dobrome prijatelju otkrije i svoj čudnovati san. — »Ona krasna i uzvišena Gospoja, koja mi se u snu ukazala, bijaše bez sumnje Djevica Marija, kako je vi zovete. Jer ona bijaše jednako odjevena te imađaše isto tako krunu na glavi. I gledala me je isto tako milo i ljupko. Samo toga Djetešca nije nosila na ruci. Napokon je počela sa mnom i govoriti te mi reče: »Tsing-junu, dođi k meni!« Uto sam se probudio, a ona je iščeznula. Sada znam, tko je ona, pa ću k njoj amo često dolaziti. Jel de, Jung, da ćeš me često amo povesti?«

»Dakako, svakako ću te amo dovoditi,« odvrati mu nato Jung sav blažen, »vrlo rado ću te amo dovesti, kadgod to zaželiš.« A Jung pokleknu na stepenici oltara te poluglasno počne moliti Jan Malija — Zdravo Marijo. Po njegovu primjeru poklekne Tsing-junu do njega, prvi puta pred oltarom Marijinim, šapćući zajedno sa Jungom: »Zdravo Marijo, milosti puna . . . moli za nas grešnike . . .«

»Jung, zar ne bi ti htio mene naučiti, što si sada govorio? Meni se to vrlo sviđa,« moljaše Tsing prijatelja, kada je već ustao. »Ja bih se također molio toj Gospi, kad budem amo dolazio.«

»O, naučit ću te vrlo rado,« odobravaše Jung, »sve ću za te učiniti, štogod zaželiš. Pričekaj samo malo, dok izađemo napolje. Sada ću ti još nešto u crkvi pokazati.« I uhvativši Tsing-juna za ruku vođaše ga Jung naokolo tumačeći i objašnjujući mu sve, kako je najbolje znao. Kod dvaju pobočnih oltara zadržaše se malo dulje. Na jednom bijaše slika sv. Franje Ksavera, a drugi bijaše posvećen sv. Stanislavu. Kod prvoga oltara poče Jung pripovijedati

slijedeće: »Ovaj sveti muž, kojega vidiš na slici, došao je prije nekoliko stoljeća od najzapadnije strane Evrope u Indiju svuda propovijedajući o velikom Ocu svih ljudi, o njegovom Sinu Isusu i njegovoj nebeskoj Majci. Premda nije poznavao indijskog jezika, ipak su ga ljudi razumjeli, tvorio je čudesa, dapače je i mrtvace uskrisivao. Poslije preplovi lađom more te dođe u »Carstvo, gdje sunce izlazi« (Japan), a napokon doplovi i k obali »Nebeskoga carstva« (Kina), da i našim pređima propovijeda katoličku vjeru. No na putu, na otoku Čangčvan (Sancian) u Han-Hai (Južno kinesko more) zateče ga smrt. Slika na drugom oltaru se Tsing-junu osobito svidjela. Predstavljala je naime blaženu smrt svetoga mladića Stanislava Kostke. Jung mu pripovijedaše sve, što je znao o njemu, o njegovoj domovini i njegovu životu, te doda: »Vrlo je ljubio nebesku Gospu te je nije drugačije zvao nego ,moja nebeska Majka'. Kad je umro, bijaše još vrlo mlad, a nebeska Gospa je sama došla na dan svoje svetkovine, da ga odvede u nebeski raj. Vidiš li je? Ona gore među anđelima, to je njegova nebeska Majka.« — Tsing-junu kimnu glavom i zašuti . . .

»Mi djeca štujemo sv. Stanka kao svoj uzor te ga molimo, da nas čuva od svakoga zla i da nas jednom dovede u nebo k Malom Isusu i k njegovoj nebeskoj Majci.«

Dugo promatraše Tsing sliku sa dirljivim prizorom iz života anđeoskog mladića, osobito njegovo lice, koje se na samrti tako milo smiješilo. Sve, što je danas vidio i od svoga dobrog prijatelja čuo, moćno je na nj djelovalo i posve obuzelo njegovo srce. Bijaše sav ushićen.

Od toga dana združiše se oba dječaka još čvršćom ljubavi čistog prijateljstva. Jung morade otada pripovijedati svome prijatelju sve, što je znao o nebeskoj Gospi i o Malom Isusu.

Tsing-junovo je srce težilo neutaživim čeznućem za božanskim Prijateljem mladeži. Ta ga je čežnja za Isusom nukala, da ide često puta sa Jungom u crkvu, da se tu može s Isusom razgovarati pred svetohraništem. I kod oltara sv. Stanka bi se zaustavio prije nego je ostavio crkvu moleći ga vazda poluglasno: »Rado bih vidio nebesku Gospu; sv. Stanko dovedi me k njoj!«

Kad je doznao, da njegovi saučenici katolici uče u posebnim satovima o velikom Ocu svih ljudi, o Isusu i njegovoj nebeskoj Majci, nastojao je svim silama, da mu bude dozvoljeno polaziti nauk vjere. Učitelj njegov, kojega je često molio, da mu dopusti polaziti nauk vjere, vrlo se je čudio, da Tsing-junu, sin veletrgovca, za ovakvu stvar moli.

»A što će na to reći tvoj otac? Znade li on za to?« pitaše ljupko dječaka. — »Ne, otac za to ne zna,« odvratio malo bojažljivo Tsing osjećajući, da mu se stavlja na put neka zapreka. — »E onda te ne mogu primiti na pouku« odvrati mu na to učitelj. »Ako ti pak otac dozvoli, primit ću te vrlo rado. Idi dakle kući te ga lijepo zamoli!« nadoda učitelj slabo se nadajući, da će dječak kod oca što polučiti.

Toga dana vraćao se Tsing kući vrlo žalostan; Jung se mnogo trudio, da ga utješi. Kod kuće je tako dugo moljakao i prosio, dok mu otac nije dozvolio, da smije pohađati katolički nauk vjere. Majke nije za to molio, jer u kineskim obiteljima odlučuje u svemu samo otac. Istom onda, kad je otac ispunio njegovu prošnju, saopćio je to i svojoj majci, kojoj je ujedno i ono, što je već naučio iz istina katoličke vjere, sada povjerio. Ali ona kao poganka nije ništa od toga razumjela. Tko bi mogao pojmiti, s kolikom je radošću trčao Tsing sutradan u školu. Ne htjede čekati ni na svoga starijeg brata ni na svoga bratića, s kojima je inače svaki dan polazio u školu. Danas je dotrčao prvi u školu. Čim je došao gospodin učitelj u razred, pristupi Tsing k njemu pokazujući očevu pismenu dozvolu i reče sa smiješkom na licu: »Molim, pogledajte, gospodine učitelju, tata mi je dao dozvolu. Isprva mi ne htjede dati, ali ja nijesam prestao moliti, dok mi je nije dao.« — Na ove riječi pruži Tsing očevo pismo gospodinu učitelju. Učitelj se vrlo čudio, jer takva šta nije nikako očekivao.

»Smijem li dakle polaziti nauk vjere?« upita nestrpljivo Tsing.

»Dakako, da smiješ, jer ti je otac dozvolio,« odvrati mu nato učitelj te ga pomiluje po glavici.

Tsing-junu zaplješće od radosti ručicama, blaženo se nasmije i reče: »Gospodine učitelju, ja ću biti marljiv i vrlo pažljiv pa ću sve molitve naučiti naizust, da razveselim Malog Isusa i dragu nebesku Gospu.«

Ovim jednostavnim djetinjim riječima dječaka, njegovom živom vjerom i žarkom ljubavlju k Isusu i Djevici Mariji, bijaše učitelj vrlo ganut čudeći se, kako su duboko i čvrsto korijenje već uhvatile ove kreposti u njegovom nevinom srcu. Odsada je pohađalo to pogančе tako marljivo nauk vjere, da ga nikada bez razloga nije izostavilo. Nauk vjere bijaše za njega najmiliji predmet od svih predmeta, koji su se u školi predavali.

Cijeli katehizam i mnogo lijepih molitava znao je naizust. Ove je molitve vazda molio pobožno i srdačno u crkvi pred svetohraništem ili pred oltarom sv. Stanka pa i ujutro i navečer kod kuće. Njegov se je učitelj vazda čudio videći, s kako neutaživom čežnjom teži srce toga dječaka za istinom i za vječnim Suncem... Nadošla je subota. Obuka se svršila. Nekoliko manjih skupina iz najnižih razreda zaustavilo se na školskom igralištu, da se poigraju loptama. U jednoj od tih skupina stajaše i Tsing sa svojim nerazdruživim Jungom.

Kad su se već dovoljno poigrali, reče Jung Tsing-junu: »Šta ćeš sutra raditi?« — »Još nisam o tom razmišljao,« odvrati mu Tsing-junu. »Ne bi li ti htio doći prije devet sati amo pred školu?« »Zašto ne bih došao? Otac će mi to rado dozvoliti makar i ne bilo škole. Šta će biti ovdje?«

»Znaš, mi katolici idemo svake nedjelje i svetkovine taj sat u crkvu, gdje se slavi velika tajna. Mi je zovemo sv. Misa. Tu sv. Misu služi jedan svećenik na glavnom oltaru do nogu nebeske Gospe. Kod sv. Mise silazi nevidljivim načinom Isus na oltar, da se na njemu za nas žrtvuje, a mi pjevamo ili zajedno molimo. Ti još nikada nijesi bio kod sv. Mise, pa zato sam te htio pozvati, da ideš sa mnom.«

Nato mu Jung poče razlagati djetinjom prostodušnošću, što je sv. Misa i kako se obavlja. Tsing slušaše pažljivo te zapita: »Smijem li ja kao pogančе prisustvovati toj velikoj tajni?«

»Svakako. Zato ti to i kažem. Ja sam o tom već govorio s ocem Tsoei, koji obično u devet sati služi sv. Misu. On mi reče, da smiješ doći, ako hoćeš.«

Tsing-junu, koji je radošću i ljubavlju primao sve, što se odnosilo na sv. vjeru, uze Junga za ruku te mu reče: »Hvala ti, Jung. Ti si doista dobar i ljubezan prema meni. Sutra ću doći, sigurno ću doći. O, kako se tome radujem!«

I doista. Sutradan čekaše Tsing još prije devet sati pred školom. Dječaci katolici su se sakupljali. Na glas crkvenog zvona svi odmah umukoše te pođoše tiho u redu po dvojica u crkvu, gdje se pred glavnim oltarom postaviše u red. Razumije se samo po sebi, da je sve to bilo za Tsing-juna nešto novo i neobično. A što istom, kad je otac Tsoei u misnom ruhu sa svojim ministrantima stupio pred oltar, te obredi sv. Mise uz skladno pjevanje i razne mnoge molitve započeli! To bijaše za Tsing-juna sasvim novi svijet. Njegove se oči nijesu mogle otrgnuti od oltara i svećenika, koji je obavljao veliku tajnu.

Tsing-junu je osjećao u svom nevinom srcu, da se tu na oltaru događa nešto doista veliko i sveto.

»Kad će biti opet velika tajna?« zapita Tsing dječake, kad su izlazili iz crkve.

»Svaki misionar svećenik služi dnevno sv. Misu. Obično je svaki dan sv. Misa u šest sati ujutro, a katkada i prije. Iza prve sv. Mise slijedi još toliko sv. Misa, koliko ima otaca kod kuće,« tumačio mu je dobri Jung.

Čim je Tsing čuo, da se sv. Misa služi svaki dan, odmah odluči, da će dnevno pribivati sv. Misi, kadgod bude samo mogao. Toj odluci osta doista vjeran. Već ranim jutrom klečaše u klupi nedaleko glavnog oltara nepomično i pobožno upirući svoje oči sad na svećenika, sad na sliku Blažene Gospe izgovarajući tihim glasom molitve, koje bijaše naučio.

Isprva mu je to otac zabranjivao. No videći, kako dječak dobro uči i da se uzorno vlada, dade se konačno skloniti i popusti, da ga razveseli.

Nadošla je konačno i oštra zima sa svojim dugim noćima, napao je i snijeg te zameo ceste i puteve. No Tsing-juna to nije smetalo. On je svaki dan u određeni

sat došao na sv. Misu. Ova neobična dječakova požrtvovnost svrati na se pozornost staroga i sijedoga oca Tsoei-a, koji se kao rođeni Kinez posvetio isključivo duhovnoj pastvi. Već za rana jutra sjeđaše ovaj starac u ispovijedaonici očekujući pokornike.

»Tko je taj dječak?« pitaše često sama sebe, »koji poput vojnika dolazi točno ranim jutrom na sv. Misu?« Da je to ljeti, kad je već sunce poskočilo iz mora Hoang-hai te ugodno grije, ne bih se čudio. Ali sada, zimi, kada oštri sjevernjak zviždi i brije, kada su svi putevi snijegom zameteni, te se samo po koji gorljiviji muškarac usudi dolaziti u crkvu, viđam ovo dijete svaki dan u crkvi, gdje tiho i nepomično kleči u klupi blizu velikog oltara te se pobožno i vruće moli, upirući oči s nekom čežnjom prema slici Blažene Djevice Marije. No čudim se, zašto nikada ne pristupi k stolu Gospodnjem ... Čiji bi to dječak mogao biti?« To je staroga misionara vrlo zanimalo. Zato pristupi k njemu te ga tiho upita: »Drago dijete, kako se zoveš?« »Zovu me Tsing-junu« odvrati mu dječak. Kad je starac to ime čuo, odmah se sjeti, da se među misionarima za vrijeme odmora govorilo o tom čudnovatom dječaku veletrgovca Vanga. Njegov učitelj pripovijedaše, da je Tsing-junu njegov najbolji đak u razredu, da polazi redovito nauk vjere te da je djetinjom i srdačnom ljubavlju odan Bl. Gospi i Isusu.

»Još nijesam kršćanin,« doda dječak malo žalosnim glasom, »ali vrlo želim da što prije postanem. Ja vrlo ljubim Gospu i Maloga Isusa. Često dolazim amo sa Jungom i drugim dječacima. No najradije dolazim ujutro sam, da prisustvujem velikoj Žrtvi.«

»A kako si doznao za tu Žrtvu?« upita ga radoznalo svećenik.

»Ovako se to dogodilo, oče. Jedne nedjelje doveo me je amo moj prijatelj Jung. Meni se velika Žrtva vrlo sviđaše, pa sam odlučio, da ću svaki dan amo dolaziti.« — »A znadeš li također, što ta velika Žrtva znači?« — »Znadem, oče. Isus silazi s neba amo na oltar te se opet za ljude žrtvuje. To mi je Jung rekao, a kod nauka vjere u školi čuo sam to isto.« Tako pričaše dječak starcu gledajući mu iskreno u oči sa radosnim licem.

»A zar ti nije zima? Ne bojiš li se ići još za tame sam u crkvu?« upita ga nadalje misionar.

»Oče, meni nije zima. Ja vazda trčim, da dođem što prije k nebeskoj Gospi i k Malom Isusu, pa se tako ugrijem. I ništa se ne bojim. Isus je dobar, dao mi je Anđela Čuvara. Taj me vazda prati i čuva.«

Otac Tsoei bijaše njegovim riječima ganut do suza. »Kolika vjera, ufanje i ljubav!« pomisli, »u srcu toga dječaka, kojemu još nije voda sv. krsta oprala čelo! Kako to pogansko dijete zasramljuje tolike kršćane od poroda, koji rijetko kad pomisle na svoga Stvoritelja, dobroga Boga. Kako su ipak čudnovata ta ljudska srca!« Orošeno oko dobroga starca, koji je osijedio u teškom misijskom radu, pogleda s ljubavlju dječaka, njegova se tresuća ruka spusti na njegovu glavicu, te ga pomilova. Zatim otvori svoj časoslov, izvadi sličicu, koja prikazivaše Malog Isusa u jaslicama, te je dade dječaku. Tsing primi sliku sa zahvalnošću, nježno je poljubi i pritisnuvši je na svoje čisto srdašce reče: »Oče, ovu ću sličicu objesiti kod kuće nad svoj kang (postelju) te ću se pred njom dnevno moliti.« Svećenik ga sa smiješkom pogleda te ode u crkvu. Pokleknuo pred glavnim oltarom, vruće se moljaše, neka bi dragi Bog dovršio ono, što je tako dobrostivo dao, da proklije u srcu Tsing-junuovom. Nato ustane, da služi sv. Misu. Došavši u sv. Misi do spomena za žive zadrži se danas kod njega nekako neobično dugo, uduben sasvim u molitvu, u kojoj se je prvi put osobito sjećao dječaka Tsing-juna.

Od toga dana viđahu se malne svaki dan u crkvi. Dogodilo se ipak nekoliko puta, da je otac Tsoei badava pogledavao u klupu, u kojoj je Tsing obično klečao, i k oltaru sv. Stanka, gdje se je najslađe znao moliti. To se je događalo samo za vrlo lošeg i neprijatnog vremena, kad je duhao burni i mrazivi sjevernjak, ili kad bi nastala prevelika mećava. Tada njegovi roditelji, unatoč njegovim prošnjama i suzama, nijesu svome ljubimcu dopustili da ide u crkvu bojeći se za njegovo zdravlje. Za takvih dana žalosti i nevremena znao si je Tsing nadoknaditi sv. Misu na drugi način. On bi postavio sliku Bl. Djevice Marije na svoj stolčić te kleknuvši pred njom, sklopio bi

pobožno ručice i izmolio sve molitve, koje je dosada naučio. Nerijetko se događalo, da su mu se radi toga neke osobe iz obitelji smijale i rugale poradi njegove »tuđe vjere« te se nelijepo izražavale o njegovim molitvama. No dječak nije zato mario, kao da toga nije ni čuo, te se još srdačnije molio, a za one, koji su mu se rugali izmolio bi vazda Oče naš i Zdravo Marijo. Tako ih je s vremenom razoružao, te su ga napokon ostavili na miru. I njegova mala seka Sin-Sin često ga je promatrala kod njegove pobožnosti. Jednoga dana ga upita, tko je ona »Gospa sa Djetešcem«, a Tsing joj stade pripovijedati o nebeskoj Gospi, što je samo bolje znao i mogao. Sestrici se svidje njegovo pripovijedanje, pa je otada gledala s nekim strahopočitanjem nebesku Gospu sa Djetešcem u jaslicama nad posteljom svoga brata. Napokon dođe i advent, te se pomalo približavaše i Božić, najmilija godišnja svetkovina za mlado i staro. Razumije se samo po sebi, da se u misijskoj školi među đacima katolicima govorilo i pričalo o Božiću.

»A što je taj Božić?« pitao bi vazda učenike, čim bi začuo, da o njemu govore. — »Znaš, Tsing,« odvrati mu Jung, »to je naša svetkovina, u kojoj se mi katolici sjećamo rođenja Isusova u Betlehemu.«

»Kako već znadeš, Isus se je rodio o ponoći,« nadoda Čang, njegov saučenik katolik. »Blažena Djevica Marija došla je sa sv. Josipom u Betlehem, ali ih nitko ne htjede primiti pod krov. Zato otidoše izvan grada, da si negdje nađu noćište. I našli su samo malu spilju; u toj spilji rodio se u ponoći Mali Isus.« — »Zato mi« doda Liang, »slavimo rođenje Isusovo o ponoći. Tamo na oltaru sv. Stanka vidjet ćeš također Betlehem. U maloj spilji u prostim jaslama ležat će Mali Isus. Do jaslica će klečati Bl. Djevica Marija i sv. Josip, a krava i magarac grijat će Malog Isusa, da mu ne bude zima.«

»A nad tom spiljom vidjet ćeš, kako sjaji krasna zvijezda,« nadoda Kung.

»A na obronku pećine gledat ćeš pastire,« umiješa se vazda nasmijani Tsi, »oni drže stražu kod svojih ovaca, a nad njima lebdi u zraku prekrasan anđeo, koji im javlja, da im se je upravo rodio dugo očekivani Spasitelj. U

rukama drži natpis: Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobre volje, kako su tada anđeli pjevali nad Betlehemom. Cijela crkva gori u sjaju, a svi ljudi pjevaju kod sv. Mise radosne pjesme o Malom Isusu i njegovom porođenju. Gospodin je učitelj nedavno najavio, da ćemo se i mi već sutra početi vježbati u pjevanju pod naukom vjere. Ah, kako se već sada tome veselim. I tebi će se, Tsing, sigurno sviđati naše pjesme.«

»Ponoćka mi se najviše sviđa u cijeloj godini. Tada je u crkvi kao u raju« reče Jok, a male mu oči zasjaše od radosti.

»Joj, molim vas, hoćete li i mene povesti?« upita Tsing moleći. »Ja bih to tako rado vidio. Zamolit ću oca, da mi dozvoli poći na ponoćku. O, kako bih rado da se poklonim Malome Isusu!«

»To se razumije, samo dođi! Zašto te ne bismo poveli?« odgovoriše svi u jedan glas. Ovakve i slične razgovore vodili bi dječaci iščekujući željno Božić.

Dani su došašća prošli neočekivano brzo, i nadošao je Badnjak. Gospodin Vang je već prije nekoliko dana obećao svome ljubimcu Tsing-junu, da će smjeti na ponoćku, samo ako bude povoljno vrijeme. No na žalost, upravo dan prije Badnjaka nastala je tako ljuta zima, kakve nijesu pamtili ni najstariji ljudi u Čang-ming-fu. Osim toga je bjesnio strašan sjevernjak. Poradi toga je gospodin Vang porekao obećanje svome sinu i nije mu nikako htio dozvoliti da ide na ponoćku. Ali dječak je molio i zaklinjao uzdišući tako dugo, dok mu nije otac napokon ipak dozvolio, ali samo pod uvjetom, da mora po njega doći netko sa misijske postaje i to dosta vremena prije ponoći.

»Jung će sigurno po me doći« reče Tsing rastapajući se od radosti. »Treba samo, da nekoga k njemu pošaljete, da mu javi, neka dođe k nama. On će mi to, kao moj najbolji prijatelj, vrlo rado učiniti.«

I Jung je doista došao. Bijaše odjeven u toplo odijelo, a preko odijela imađaše bundu sa krznom. Na glavu je navukao šubaru, iz koje mu virilo samo malo obraza i vršak crvenog nosića, koji je od oštrog vjetra bio napola smrznut, te dvije očice, koje su poput bisera sjale od

radosti. Jung nije dugo čekao, kad se na vratima sobice pokaže Tsing-junu. Bijaše slično obučen, samo što mu je odijelo bilo ljepše, skuplje i od još toplijeg sukna. Obojica izgledahu kao dva mala šaljiva, usto malo nespretna medvjedića. Cijela se Vangova obitelj počela smijati, kad ih je ugledala.

»To ništa ne smeta, ako malo smiješno izgledate, glavno je, da vam ne bude zima,« doda zabrinuta dobra majka Tsing-junova.

»Ne će nam biti zima,« uvjeravaše Jung. »Vrlo smo toplo odjeveni pa ćemo cijelim putem trčati, da se ugrijemo. Uostalom, kad budemo išli onamo, vjetar nam ne će duhati u lice nego u leđa i tjerati nas. U crkvi će biti mnogo ljudi, pa će nam biti sasvim ugodno. Tamo će Tsing vidjeti toliko i tako lijepih stvari, da ne će imati ni vremena da misli na zimu. Poslije ponoćke ispratit ću ga barem do pol puta,« doda dobri Jung. »Budite poradi njega sasvim bez brige.«

»Hajdemo već jednom, hajdemo!« opominjaše nestrpljivo Tsing svoga prijatelja.

»Laku noć!« zaželi svima Jung, kad je izlazio na kućna vrata, te htjede već reći i» sretan Božić«, no ubrzo se sjeti, da nije u kršćanskoj kući. Oba dječaka poletješe sa kućnog praga u badnju noć. Posvuda ležaše bijeli, sitni snijeg, kojega je od vremena do vremena zahvatio jak i oštar vjetar i zapuhivao dječacima za vrat.

Međutim su se sivi oblaci razišli na sve strane, i pokazalo se krasno plavetno nebo u sjaju bezbrojnih lepršajućih zvijezda. Oba mala prijatelja uhvate se za ruke i trčahu k misijskoj crkvi, koliko su samo mogla. Konačno stigoše dahćući i crvena lica do misijske škole.

Kad su unišli, oćutješe ugodnu toplinu, i lijep broj dječaka radosno ih pozdravi. Ti su dječaci došli također zbog nevremena prije, da zatim pođu zajedno na ponoćku. Gospodin učitelj i otac Liang kao dobri znanci Vangove obitelji zabavljahu se s njima i s ostalim dječacima do ponoćke.

Kod jaslica bijaše među prvima dakako Tsing i Jung, koji mu je sve tumačio i na svaku ga stvar upozoravao tihim glasom. Kad je Tsing već sve dobro pogledao,

upre svoje oči na Maloga Isusa u jaslicama te ih više s Njega ne pusti. Na glavnom oltaru započe svečana sv. Misa ponoćka sa lijepim pjevanjem i propisanim molitvama. Tsing stajaše cijelo vrijeme kod jaslica i neprestano gledaše samo Maloga Isusa sa raskriljenim ručicama, kako mu se milo smiješi. Iza ponoćke vrati se Tsing oko jedan sat kući. Kako je imao od zime ukočene ručice, zamoli majku, da mu pomogne svući odijelo. Jedva što ga majka uze za ruke, kriknu od straha; obje ručice dječaka bijahu studene kao led. »Zašto smo te samo pustili u takvu zimu!« jadikovaše gospođa Vang sva zabrinuta. »Još ćeš od toga oboljeti.«

»Ali to nije ništa, mamice,« tješio je dječak majku. »Meni nije bilo zima; ja barem nijesam ništa osjećao. Ne možeš si predstaviti, mamice, što sam noćas sve vidio. Ovako krasnih stvari nijesi nikada vidjela. Mali Isus leži tamo u jaslicama te pruža svoje ručice svakome, koji k Njemu dođe. Leži samo na prostoj slamici i pokrit je slabim pelenama. Sigurno mu je zima. I pomisli, mamice, on se zbog toga ne tuži niti plače, nego se još dapače na svakoga lijepo smiješi.« Tako pričaše Tsing kao jednim dahom svojoj majci.

Majka mu je priredila šalicu vruća čaja te ga zatim odmah položi u krevet. U noći je Tsing sigurno sanjao o jaslicama, jer je često puta u snu šaptao: »Isuse, Isuse! a blaženi smiješak mu se prelijevao po obrazima.

Na sam Božić i slijedećih dana vidjevali su ljudi Tsinga često u crkvi, gdje stoji kod jaslica te nepomično gleda na Maloga Isusa i njegovu svetu Majku. Katkada je kod jaslica pokleknuo i sabrano molio svoje obikle molitve. Kad se jednoga dana vratio iz škole, priljubi se k majci te joj reče: »Mamice, rado bih te nešto zamolio.«

»A šta to hoćeš, drago dijete?«

»Hoćeš li mi to obećati?«

»Dakako, ako to bude moguće. Hoćeš li možda opet nešto za Junga?«

»Na to nijesam sada baš mislio; ali kad već o tom govoriš, hoću te zamoliti da kupiš Jungu lijepu knjigu sa slikama. Hoćeš, mamice?«

»Dobro, sutra ćeš je dobiti. A što ti želiš?«

Tsing-junu se još nježnije priljubi k svojoj majci, upre svoje čiste očice u njezino lice te ozbiljno upita: »Žar ne, majčice, da me ne ćete zaručiti?« Poznato je, da u Kini zaručuju roditelji djecu nerijetko već i prije osme godine.

»A zašto ne ćeš, da te zaručimo?« upita ga majka nemalo začuđena nad ovakom prošnjom svoga najmlađeg sinčića.

»Pitaš zašto? — Znaš, mamice, ja bih želio da postanem svećenik. Tada ću nositi dugo odijelo sa pojasom kao što nosi otac Tsoei i otac Liang. Oni također nijesu bili nikada zaručeni. Onda ću na oltaru prinositi veliku tajnu, u kojoj silazi Isus s neba na oltar, onda ću se za sve vas moliti Bogu, koji je u nebeskom raju.«

Na ove je riječi gospođa Vang protrnula. Još se više začudi, kada je poče dječak nagovarati, da pođe s njim u crkvu, da vidi jaslice te neka postane kršćanka. »Misli često, mamice, na život na drugome svijetu, da dođeš jednom k Ocu nebeskome te k Isusu i njegovoj svetoj Majci!«

»Šta se je to samo dogodilo s mojim djetetom?« pitala bi se često gospođa Vang. »Vazda započinje neke čudnovate razgovore. Od starijeg sina nijesam nikada takva šta čula. Kao da su ga u toj katoličkoj školi začarali! ... Zašto ga je otac samo upisao u tu školu? Ipak je to kod njega nešto neobično! Uza sve te svoje mudrolije, ipak je Tsing od sve naše djece najbolji. Otkako polazi tu školu, još nas ni jedamput nije ražalostio ...«

Prošlo je krasno božićno vrijeme. Jedne nedjelje pokuca netko bojažljivo na vrata P. Lianga. »Naprijed!« zaori iznutra jaki glas svećenika. Vrata se otvore, a u sobu stupi Tsing-junu, kojega je slijedio njegov učitelj. Dječak pristupi nekako ozbiljno k svećeniku, poljubi ga u ruku i uprijevši svoje čiste oči u njegovo lice s izrazom neke velike čežnje reče: »Oče, imam veliku molbu. Ti znaš, da dolazim u crkvu i na nauk vjere. Vrlo ljubim Maloga Isusa i njegovu svetu Majku i sv. Stanka. Hoću da postanem kršćanin. Molim te, oče, da me pokrstiš.«

S udivljenjem pogleda otac Liang učitelja, kao da ga želi nešto da pita, a ovaj mu reče: »Dječak znade sve

glavne istine naše svete vjere, dapače i više nego ikoji od drugih đaka. Nerijetko sam se začudio, odakle on sve to znade. Prije nekoliko vremena došao je k meni s istom molbom, pa ga vodim sada k vama.«

Svećenik pogleda dječaka, malo se zamisli te onda reče: »Ali ti si još odviše malen.« Misionar se je sjetio, da im crkva zabranjuje krstiti djecu, ako barem jedno od roditelja nije katolik. Ova je mudra zabrana naložena misionarima, jer bi inače takva djeca bila izložena pogibli, da u sasvim poganskoj okolini otpanu od sv. vjere. Ali Tsing-junu se ne dade smesti niti odbiti misionarevim odgovorom, nego ga počne usrdno moliti, da mu želju ispuni. No svećenik se nije dao njegovim molbama umekšati, nego mu uvijek jednako odgovori: »Ti si još odviše malen. Tvoj otac nije katolik, pa zato ne mogu da te krstim. Rado bih te pokrstio, ali ne mogu ni ne smijem.«

Žalostan i suznih očiju ode Tsing od oca Lianga, kojemu se od srca sažali na tako dobrog dječaka. Videći, s kakvim čeznućem moli ta čista duša za živom vodom sv. krsta, i s kolikom je ljubavlju prionuo uz Spasitelja, bude ganut do suza. U cijelom nizu godina svoga rada u vinogradu Gospodnjem nije o. Liang još nikada doživio slična primjera.

Svi, koji su Tsing-juna poznavali, opazili su od one nedjelje na njemu naglu promjenu. Onaj mili smiješak iščeznu s njegova lica, a u njegovim nevinim očima zablistala bi preko dana mnoga krupna suza. No, što bijaše uzrokom te nagle promjene i žalosti, nije dječak odao nikome, pa ni svojoj miloj majci. Jung, kao njegov najbolji prijatelj, doznao je za to od samog učitelja, koji je Junga potaknuo, da Tsing-juna nastoji razveseliti. A Jungu je to doista pošlo za rukom. Lice se je dječakovo opet razvedrilo, no neka bol se je još uvijek s njega odrazivala. Crkvu pohađaše Tsing kao i prije, dapače još češće. Obično bi klečao pred svetohraništem, te bi usne uvijek šaptale: »Mali Isuse, ti znadeš najbolje, koliko želim da postanem kršćanin. Otac Liang ne će da me krsti; govori, da mu nije dopušteno da me krsti. Pomozi mi ti sam, da to postignem! Tebi je sve moguće! ...« Pri tom gledaše pun žarke ljubavi i pouzdanja na božansko Dješce u naručju Bl. Gospe.

Oštri zimski mrazovi počeli su već popuštati. Nadošao je četvrti dan travnja. Tsing-junu ode kao obično ranim jutrom u crkvu. Vrativši se kući potuži se dobroj majci, da mu je zima, i da se ne osjeća dobro. Morade odmah u krevet. Pozvaše brzo liječnika, koji nakon savjesne pregledbe izjavi bojazan, da će dječak dobiti skrlet.

Stanje se dječakovo domala pogoršalo: Tsing je dobio doista skrlet. Već drugi dan bijaše si dječak svijestan, da je teško obolio. »Šta, kad bih umro?« pomisli. »A ja nijesam kršten! Zar bih onda došao u raj k Malome Isusu i k njegovoj svetoj Majci?« Zamoli, da mu pozovu oca. Kad je otac došao, Tsing mu reče: »Dragi tata, ja ću po svoj prilici umrijeti. Zato te molim, da me dadeš pokrstiti; inače ne ću doći k Ocu svih ljudi. Već sam iza Božića molio oca Lianga, da me krsti, ali mi on odgovori, da ne smije, dok ti ne postaneš katolikom. Molim te zato, dragi tata, da pozoveš o. Lianga, da me pokrsti. A sada mi također obećaj, da će se cijela naša obitelj dati pokrstiti; tko zna, ne će li me onda Mali Isus ozdraviti?«

Otac ne htjede o tome ni čuti, pa ni suze njegova ljubimca ne mogoše umekšati srce gospodina Vanga. Kad se dječak donekle smirio, pogleda na sliku Maloga Isusa, koju bijaše objesio nad svoj krevet, te se zamisli. Odjednom mu pade nešto na um. Liječnik mu je propisao lijek, da ga uzme nekoliko puta dnevno. Kad je došla gospođa Vang, da mu lijek prinese k ustima, Tsing odbije lijek i nije se dao na to skloniti unatoč tomu, što ga je majka nagovarala, dapače i molila.

»Pozovite mi oca Lianga!« moljaše dječak. »Ako on odobri, da uzmem lijek, odmah ću slušati, inače ga ne ću uzeti.«

Majka zovne oca, ali ni on ne mogaše skloniti dječaka, da uzme propisani lijek. Otac nije znao, što da učini. Videći, kako se bolest dječakova pogoršala, pohiti u katoličku misiju, da obrazloži ocu Liangu stanje svoga bolesnog ljubimca.

Svećenik sasluša mirno gospodina Vanga te se odmah uputi k bolesniku, koji ležaše u čisto uređenoj sobici. Čim je otac Liang stupio u sobu, odmah zapazi na

dječakovu stolu sliku Bl. Djevice Marije, koja ga se nekako neobično doimala u nekatoličkoj obitelji. Zatim pristupi k postelji, na kojoj ležaše bolestan Tsing-junu. Lak smiješak preleti bolesnikovim licem, čim je ugledao svećenika. »Šta ti tu radiš, Tsing-junu?« upita svećenik šaleći se. »Mjesto da ideš u školu, ti se lijepo u krevetu odmaraš! Ha?«

»O, ti, oče, dobro znaš, da sam bolestan. To su ti moji roditelji sigurno več kazali. Ali pogledaj, oče! Imam uzeti lijek, što na stolu stoji, ali ja ga ne ću da primim, dok mi ti ne zapovjediš.«

»To se razumije, da ga moraš uzeti; bolesnik mora slušati, što mu liječnik zapovjedi. Samo se ne boj te odmah popij lijek, da brzo ozdraviš.« Otac Liang uzme bočicu s lijekom, prinese je k ustima dječakovim, a taj bez ikakvog ustručavanja odmah lijek popije. Nato pogleda Tsing zahvalno svećenika, ali ne reče ništa; po svoj prilici ga smetala nazočnost roditelja, da nije odmah otkrio tajne svoga srca. Svećenik se još dugo razgovarao sa bolesnikom i napokon se oprosti zaželivši mu što skorije ozdravljenje. Ovako bi dolazio otac Liang dječaku malne svaki dan. Kadgod bi naime dječak odbio lijek, došao bi ili sam gospodin Vang ili tko drugi po oca Lianga, jer samo iz njegove ruke htio je dječak primiti lijek na veliko začuđenje sviju ukućana. Unatoč liječnikovu nastojanju i njegovim lijekovima bolesnikovo stanje bivaše sve gore. Dječak je očevidno sve više slabio. Često se je grčevito savijao i od boli stenjao. Nerijetko padaše i u nesvjesticu. Svima bijaše jasno, da je uzaludno nastojanje liječnikovo, da dječaka otme smrti. Pa i sam Tsing-junu osjećaše, da ne će dugo živjeti. Zato zamoli oca, da mu pozove oca Lianga i da mu dopusti, da bude kršten. Ali ni sada se nije mogao gospodin Vang odlučiti, da ispuni svome ljubimcu posljednju želju. A dječak bi svaki put, kadgod bi mu otac molbu odbio, počeo gorko plakati. Suznih bi očiju upro pogled na sliku Bl. Djevice Marije, što stajaše na stolu, i pri tome uzdisao: »Ti si, draga Gospo, meni u snu kazala, da dođem k Tebi. Ti znaš, kako bih rado došao, ali tata ne da. Pomozi mi dakle Ti, moćna Gospo na nebesima. Ti si došla po sv. Stanka, kad je umirao, te si ga odvela u raj k Isusu. Odvedi i mene tamo kao kršćanina...«

Ranim jutrom 10. ožujka naleti neki čovjek naglo u sobu oca Lianga. Bijaše glasnik obitelji Vang. »Brzo, oče, brzo!« poviče uzbuđenim glasom već na vratima. »On umire i moli, da ga pokrstite. Zato vas moli gospodin Vang, da dođete brzo, brzo.« — Svećenik se odmah spremi te pođe k bolesniku. Čim je stupio u sobicu i pogledao dječaka, mišljaše, da nije više pri svijesti. Svećenik se bojao, da bi svaki čas mogao izdahnuti, pa zamoli odmah vode, da ga krsti. Nije dugo razmišljao, kakvo ime da mu nadjene. Znao je dobro, kako je Tsing ljubio i štovao sv. Stanka. Lijevajući mu na glavu vodu izgovarao je riječi: »Stanislave, ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...« Tsing-junu bijaše pokršten, a da nije zapravo ni znao, da mu se konačno ispunila njegova želja, radi koje je prolio toliko suza. Poslije podne dođe ponovo otac Liang, da vidi svoga Stanka. Dječak bijaše pri sebi te se osjećao bolje. Čim je ugledao svećenika, usklikne: »Oče, je li istina, da si me pokrstio, kako otac i majka tvrde?«

»Dakako, da je to istina, moj Stanko!« Tvoj je dobri otac već ujutro poslao po mene, i ja sam radosno obavio ono, za što si me već o Božiću tako usrdno molio.«

Stankovo lice zasja od djetinje radosti i blaženo se nasmiješi.

»Ne ćeš, oče, možda pojmiti, kako sam sretan. Hvala ti, što si mi nadjenuo ime onoga, kojemu sam se toliko i tako često preporučivao u svojim molitvama.«

»Znao sam, da će ti to biti drago. A sada ćemo kod sv. krsta još dovršiti one obrede, što mi ujutro nije bilo moguće obaviti.« Zatim mu podijeli i sv. pomast.

»A sutra rano, dragi Stanko, donijet ću ti sv. Pričest,« reče svećenik. »Mali Isus, kojega ljubiš, doći će prvi put u tvoje srce.«

»Ah, Isus će k meni doći!« klicaše od radosti dječak. »O kako mu se radujem!«

Sutradan ranim jutrom požuri misionar iz misijske postaje noseći Stanku najveće blago: sakramentalnog Spasitelja. Bez dvojbe je i dragi Spasitelj čeznuo za Stankom, da se sjedini s njegovim čistim srcem, koje ga je

tako vruće ljubilo. Sobica bolesnog Stanka sjala je od bogatog nakita, kao da je iščekivala najotmjenijega gosta.

Čim je svećenik unišao u sobu i obavio propisane molitve, pristupi k bolesniku, da ga pripravi na prvu sv. Pričest. Stanko je sav ushićen slijedio svećenikove riječi: duboka vjera, srdačna pobožnost, sveta čežnja i žarka ljubav odrazivahu se na njegovom blijedom licu. Iza sv. Pričesti htjede mu otac Liang pomoći, da se ne bi kod zahvaljivanja odviše naprezao. Ali jedva izgovori otac Liang nekoliko riječi, prekine ga Stanko i reče: »Ah, oče, ja znadem! Jesu-Tsai-sinu-li (Gospodin Isus je u mojem srcu), a ja ću nastojati, da budem sam sa dobrim Bogom.« Na te riječi prekrsti ručice kao da hoće Isusa obujmiti, zatvori oči i razgovaraše sa svojim najboljim Prijateljem u najvećoj sreći svoje duše. — Ovaj prizor moćno djelovaše na nazočne roditelje, koji stajahu uz krevet svoga ljubimca.

Drugoga dana čekaše nestrpljivo na drugu svoju sv. Pričest, koja bijaše isto tako usrdna i ganutljiva kao i prva. Iza sv. Pričesti osjeti u svojoj duši dubok mir, te ga uhvati san, koji trajaše dva sata. Roditelji su se tome vrlo veselili nadajući se poboljšanju.

Kad se je Stanko probudio, reče im: »Hvala vam, što ste mojoj želji udovoljili. Ah, koliku radost osjećam, što je Isus u bijeloj hostiji došao u moje srce. Osjećam, kao da sam već u raju kod njega i kod njegove svete Majke.«

Kad se je otac udaljio, i Stanko ostao s majkom sam, saleti je i reče: »Zar ne, mamice, i ti ćeš se dati pokrstiti, i svi u našoj kući? Znaš, ja bih rado, da budete svi tako sretni kao što sam ja sada, te da se jednom opet svi nađemo u raju kod Isusa. Tamo će biti prekrasno, svi ćemo biti blaženi. Tamo ne će biti više bola nego samo radost i slava.«

Tako pripovijedaše Stanko, a lice mu je sjalo, kao da već pripada nadzvijezdanom carstvu.

Odjednom se njegovo lice pomuti. Boli i grčevi navališe na nj velikom žestinom. Stanko se je savijao i jaukao. U tim bolima izusti nekoliko riječi, kojima očitovaše svoju nestrpljivost. Otac ga je nastojao umiriti po-

kazujući mu, kako bješe miran nakon odlaska oca Lianga. — »Ah, što to učinih!« spočitavaše si Stanko, »Isus je došao k meni; kad ga razapeše na križ, tako je strašno trpio, ja pak bijah nestrpljiv poradi malenkosti. To se Isusu ne sviđa. — Pošaljite, molim, po oca Lianga, da dođe k meni. Moram mu se ispovjediti!« I Stanko nije mirovao, dok mu nijesu pozvali dobroga misionara, kojemu je sve svoje nesavršenosti iskreno i skrušeno otkrio. To bijaše prva njegova sv. ispovijed. A kad je njegov duhovni otac zajedno s njime molio za pokoru »Jan Malija«, reče mu dječak: »Znaš, oče, ispovjedio sam se, da me očistiš, jer sam se bojao, da se ne bi na me ljutio Mali Isus.« Nakon ovih riječi sjeti se Stanko i svojih sučenika te reče ocu Liangu: »Oče, pozdravi Čanga, Tsi, Kao i sve ostale moje suučenike! — Ne ću ih više vidjeti. Ne zaboravi pozdraviti i dobroga Junga. On me je prvi doveo k Isusu i k Djevici Mariji.«

»Sve ću pozdraviti,« odvrati svećenik. »I oni tebi šalju pozdrav te se svaki dan raspituju, kako ti je, i mole za tebe. Pričao sam im, kako sam te krstio, i da si se već dva puta pričestio. Vrlo su se tomu radovali pa ti svi čestitaju, osobito Jung.« Smiješak zadovoljstva prelio se obrazima dječaka. Nato zamoli svećenika, da se k njemu nagne i šapćući reče: »Oče, reci im, neka se mole za moga oca i moju mamicu i za moju seku i svu braću moju, da se svi obrate k Isusu i njegovoj svetoj Majci.« Svećenik mu to s radošću obeća te videći, kako ga razgovor napreže, blagoslovi ga i ganut ode.

»Ne znam, ne znam, dragi Stanko, hoćeš li doživjeti sutrašnji dan,« govoraše putem otac Liang i doda: »Barem ćemo imati u nebu jednoga anđelka više.«

Dječak je doduše doživio sutrašnji dan, ali je noć proveo vrlo nemirno. Često su ga hvatali grčevi i nesvjestica, i silno je oslabio. Kad je o podne toga dana došao k sebi, pozove majku i reče joj s preobraženim licem: »Mamice, ja ću od vas otići!«

»A kamo bi ti htio otići, Tsing-junu?«

»Kamo? No, u nebo, u raj!«

»Ne, ne smiješ u nebo! Ti moraš ozdraviti, da ostaneš ovdje s nama.«

»Nipošto, mamice, ja ću otići u raj k Isusu. A brzo ću već otići. — Vi se svi morate dati pokrstiti, da se opet ugledamo u nebu.«

Dječakov se život počeo gasiti. Od vremena do vremena čuo se slabi uzdah pun nade: »Odilazim u nebo!« .... Nastalo je veče. Do njega stajahu roditelji te bolno gledahu, kako se gasi plamičak njegova života. Odjednom otvori Stanko oči, uhvati s naporom očevu ruku te napola zamrlim glasom reče: »Dragi tata... odlazim... u nebo... k Isusu...« To rekavši ispusti očevu ruku, i njegova se nevina duša digla nad zvijezde k Isusu, kojega je tako nježno ljubio... Ovaj, za obitelj Vang tako žalostan događaj, zbio se 13. travnja 1917. godine u 8 sati navečer.

Vijest o njegovoj blaženoj smrti raširi se odmah ranim jutrom cijelim gradom. Koji su ga iza smrti gledali, nijesu htjeli vjerovati, da je mrtav, tako nježni i svježi bijahu potezi njegova lica. Svaki je mislio, da samo spava i da sanja neki neobično krasan san. To bijaše svakako samo odsjev nebeske radosti i vječne slasti.

Mali Stanko imađaše upravo slavan pogreb. Iz katoličke crkve, koja bijaše do zadnjega mjesta dupkom puna, ispratiše ga ne samo katolici nego i pogani iz najodličnijih porodica čangminskih. Na čelu je povorke nosio jedan suučenik pokojnog Stanka križ, za kojim se nanizali svi đaci osnovne i građanske škole bez razlike vjere sa svojim učiteljima i profesorima. Za ovima je slijedilo četrnaest dječaka pjevača, koji bijahu obučeni u crne haljine sa bijelim košuljicama, i svećenstvo. Slijedio je lijes sa pokojnikom lijepo nakićen vijencima. Iza lijesa koracahu svi članovi obitelji Vang, njezini rođaci i znanci i ogromno mnoštvo naroda, sami muškarci, dočim su se žene po običaju vozile. Putem su đaci molili naizmjence molitve za pokojne, a pjevači su pjevali pjesme žalosnice. Povorka se polako kretala na katoličko groblje, gdje bi mali Stanko položen na posljednji počinak. Kada su milog pokojnika spustili u grob, oprosti s njime ganutljivim govorom sam starješina misijske postaje.

»Ovakva šta nijesmo još nikad vidjeli,« govorahu i najotmjeniji pogani, koji se za svoje pokojne ili ništa ili

vrlo malo brinu. »A toliko slave malom djetetu!« govorahu, »koliku bi slavu učinili katolici istom onda, kad bi netko od odraslih ljudi preminuo?«

Bol roditelja nad gubitkom njihovog ljubimca bijaše neizreciva. Osobito gospodin Vang nije se mogao nikako utješiti. Nije bilo dana, a da nije plakao i naricao. Dnevno bi polazio sinčićev grob, pao na zemlju, prislonio uho ka grobu, ne bi li možda barem još jedamput čuo glas svoga dragoga Stanka.

Misionari, osobito otac Liang i otac Tsoei učiniše sve, da ga utješe i umire. Često su ga sami posjećivali, ili ih je gospodin Vang sam pozvao, jer je njegovo srce nalazilo utjehu, kad bi se s njima porazgovorio o milom pokojnom Stanku.

Jednoga dana, kad je Vang opet posjetio oca Lianga, donio je sa sobom bibliju te otvorivši knjigu reče: »Pogledajte, oče, što sam danas čitao u bibliji!« Bilo je to ono mjesto u drugoj knjizi Salamonovoj, gdje kralj David jadikuje nad izgubljenim svojim najmlađim sinom. To bijaše prvi korak, koji učini Vang na putu k svijetlu.

Iskusni mu svećenik odvrati: »Vaš je pokojni Stanko mrtav, ali nipošto u očima nas katolika, jer njegova duša živi i raduje se u nebu te se za vas moli pred prijestoljem Božjim. Zar ste već zaboravili na to, zašto vas je toliko puta molio u bolesti, vas i majku svoju? Ako želite, da se s njime opet sastanete na drugome svijetu, morate odabrati onaj put, koji vam je on pokazao. Samo tako ćete postići blaženi cilj i vječnu sreću, koju Stanko već sada uživa...«

»Upravo radi toga sam i došao k vama, velečasni. Čim dalje, tim češće mislim na njegovu krasnu smrt i na njegove posljednje riječi: ‚Tata, odilazim u nebo k Isusu.' Ovakve smrti nijesam još kod nikoga vidio, pa zato hoću da budem tamo, gdje je on. Molim Vas, velečasni, da mi pomognete i poučite, kako da to postignem...« Ovako je potekao razgovor, koji je gospodina Vanga potaknuo, da ispuni želju svoga ljubljenog pokojnog sinčića.

Od toga je časa iščezla žalost gospodina Vanga iz njegova srca. Svake sedmice dolazio bi k ocu Liangu, da

ga pouči u pravoj vjeri. Srce gospodina Vanga posvema se smirilo, a mjesto tuge i žalost zavlada u njemu zadovoljstvo i duhovna slast, kakve u sebi nije nikada zamijetio.

Kad je nadošao drugi Uskrs od smrti nezaboravnog Stanka, slavio je gospodin Vang svoj radosni duhovni Uskrs: u misijskoj crkvi primio ga otac Liang u krilo katoličke Crkve.

Ne potraja dugo, i otac Liang doživi drugu radost. Najstariji sin gospodina Vanga primio je od oca Lianga sv. krst. Međutim se je već pripravljala na sv. krštenje i sestrica pokojnog Stanka, »Zvjezdica« Sin-Sin te bijaše za kratko vrijeme krštena na ime Marija.

Tako je nebeska Kraljica predobila najprie srce Tsing-junovo, zatim njegove sestrice Sin-Sin, a iza nje i dugoga brata, dječaka od devet godina, koji je dnevno i vrlo pobožno pristupao k stolu Gospodnjem.

Napokon se je obratila i majka. Njezin primjer slijedila je doskora malne cijela njezina rodbina. A što bi sa Jungom? Isprva se je vrlo žalostio, što je izgubio Stanka, najboljeg svoga prijatelja. Često je pohađao njegov grob te ga kitio proljetnim cvijećem. Njegovo nježno prijateljstvo bijaše smrću Stanka prekinuto, te se je osjećao vrlo zapuštenim i osamljenim. No to ne potraja dugo. Brzo je našao ne samo jednoga nego kojih desetak svojih sučenika pogana, koje je sada pratio u crkvu misionara te ih učio razne molitve kao nekada Tsing-juna i vrlo se radovao, da će i njima zasjati betlehemska zvijezda vjere u punom sjaju.

★

Kao što otac Liang i otac Tsoei tako bijaše i Jung sasvim uvjeren, da su ova brojna obraćenja, ne samo u obitelji Vang nego i među njegovim suučenicima, plod zagovora pred prijestoljem Božjim maloga Stanka iz »nebeskoga carstva«.

S dopuštenjem crkvene oblasti izdaju Isusovci u Zagrebu

Urednik: A. Vizjak D. I. — Izdavač i vlasnik: Kolegij Družbe Isusove, Zagreb - A. Alfirević D. I. — Tiskara »Glasnika Srca Isusova«, Zagreb.

MISIJSKA BIBLIOTEKA

IZLAZI:

u veljači — travnju — lipnju —
kolovozu — listopadu — prosincu

PRETPLATA:

Godišnje 6 dinara

Pojedini broj 1 dinar

Broj pošt. čeka 35.627

NARUDŽBE PRIMA:

Uprava »Katoličkih misija«

Zagreb I/147

Palmotićeva ulica 33